

ZAKON

O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE RADA BROJ 150 O ADMINISTRACIJI RADA

Član 1.

Potvrđuje se Konvencija Međunarodne organizacije rada broj 150 o administraciji rada, usvojena 26. juna 1978. godine u Ženevi, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 150 o administraciji rada, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik, glasi:

C150 LABOUR ADMINISTRATION CONVENTION

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-fourth Session on 7 June 1978, and

Recalling the terms of existing international labour Conventions and Recommendations, including in particular the Labour Inspection Convention, 1947, the Labour Inspection (Agriculture) Convention, 1969, and the Employment Service Convention, 1948, which call for the exercise of particular labour administration activities, and

Considering it desirable to adopt instruments establishing guidelines regarding the over-all system of labour administration, and

Recalling the terms of the Employment Policy Convention, 1964, and of the Human Resources Development Convention, 1975; recalling also the goal of the creation of full and adequately remunerated employment and affirming the need for programmes of labour administration to work towards this goal and to give effect to the objectives of the said Conventions, and

Recognising the necessity of fully respecting the autonomy of employers' and workers' organisations, recalling in this connection the terms of existing international labour Conventions and Recommendations guaranteeing rights of association, organisation and collective bargaining--and particularly the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, and the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949--which forbid any interference by public authorities which would restrict these rights or impede the lawful exercise thereof, and considering that employers' and workers' organisations have essential roles in attaining the objectives of economic, social and cultural progress, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to labour administration: role, functions and organisation, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention, adopts this twenty-sixth day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-eight the following Convention, which may be cited as the Labour Administration Convention, 1978:

Article 1

For the purpose of this Convention:

(a) the term *labour administration* means public administration activities in the field of national labour policy;

(b) the term *system of labour administration* covers all public administration bodies responsible for and/or engaged in labour administration--whether they are ministerial departments or public agencies, including parastatal and regional or local agencies or any other form of decentralised administration --and any institutional framework for the co-ordination of the activities of such bodies and for consultation with and participation by employers and workers and their organisations.

Article 2

A Member which ratifies this Convention may, in accordance with national laws or regulations, or national practice, delegate or entrust certain activities of labour administration to non-governmental organisations, particularly employers' and workers' organisations, or--where appropriate--to employers' and workers' representatives.

Article 3

A Member which ratifies this Convention may regard particular activities in the field of its national labour policy as being matters which, in accordance with national laws or regulations, or national practice, are regulated by having recourse to direct negotiations between employers' and workers' organisations.

Article 4

Each Member which ratifies this Convention shall, in a manner appropriate to national conditions, ensure the organisation and effective operation in its territory of a system of labour administration, the functions and responsibilities of which are properly co-ordinated.

Article 5

1. Each Member which ratifies this Convention shall make arrangements appropriate to national conditions to secure, within the system of labour administration, consultation, co-operation and negotiation between the public authorities and the most representative organisations of employers and workers, or--where appropriate--employers' and workers' representatives.

2. To the extent compatible with national laws and regulations, and national practice, such arrangements shall be made at the national, regional and local levels as well as at the level of the different sectors of economic activity.

Article 6

1. The competent bodies within the system of labour administration shall, as appropriate, be responsible for or contribute to the preparation, administration, co-ordination, checking and review of national labour policy, and be the instrument within the ambit of public administration for the preparation and implementation of laws and regulations giving effect thereto.

2. In particular, these bodies, taking into account international labour standards, shall--

(a) participate in the preparation, administration, co-ordination, checking and review of national employment policy, in accordance with national laws and regulations, and national practice;

(b) study and keep under review the situation of employed, unemployed and underemployed persons, taking into account national laws and regulations and national practice concerning conditions of work and working life and terms of employment, draw attention to defects and abuses in such conditions and terms and submit proposals on means to overcome them;

(c) make their services available to employers and workers, and their respective organisations, as may be appropriate under national laws or regulations, or national practice, with a view to the promotion--at national, regional and local levels as well as at the level of the different sectors of economic activity --of effective consultation and co-operation between public authorities and bodies and employers' and workers' organisations, as well as between such organisations;

(d) make technical advice available to employers and workers and their respective organisations on their request.

Article 7

When national conditions so require, with a view to meeting the needs of the largest possible number of workers, and in so far as such activities are not already covered, each Member which ratifies this Convention shall promote the extension, by gradual stages if necessary, of the functions of the system of labour administration to include activities, to be carried out in co-operation with other competent bodies, relating to the conditions of work and working life of appropriate categories of workers who are not, in law, employed persons, such as--

(a) tenants who do not engage outside help, sharecroppers and similar categories of agricultural workers;

(b) self-employed workers who do not engage outside help, occupied in the informal sector as understood in national practice;

(c) members of co-operatives and worker-managed undertakings;

(d) persons working under systems established by communal customs or traditions.

Article 8

To the extent compatible with national laws and regulations and national practice, the competent bodies within the system of labour administration shall contribute to the preparation of national policy concerning international labour affairs, participate in the representation of the State with respect to such affairs and contribute to the preparation of measures to be taken at the national level with respect thereto.

Article 9

With a view to the proper co-ordination of the functions and responsibilities of the system of labour administration, in a manner determined by national laws or regulations, or national practice, a ministry of labour or another comparable body shall have the means to ascertain whether any parastatal agencies which may be responsible for particular labour administration activities, and any regional or local agencies to which particular labour administration activities may have been delegated, are operating in accordance with national laws and regulations and are adhering to the objectives assigned to them.

Article 10

1. The staff of the labour administration system shall be composed of persons who are suitably qualified for the activities to which they are assigned, who have access to training necessary for such activities and who are independent of improper external influences.

2. Such staff shall have the status, the material means and the financial resources necessary for the effective performance of their duties.

Article 11

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 12

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 13

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 14

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 15

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 16

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 17

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 13 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 18

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

KONVENCIJA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE RADA BROJ 150 O ADMINISTRACIJI RADA

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada,

Pošto je Administrativni savet Međunarodne kancelarije rada sazvao u Ženevi, i pošto se sastala na svojoj šezdeset i četvrtoj sednici na dan 7. jun 1978, i

Podsećajući na uslove postojećih međunarodnih konvencija i preporuka o radu, uključujući posebno Konvenciju o inspekciji rada, 1947, Konvenciju o inspekciji rada (Poljoprivreda), 1969 i Konvenciju o službi za zapošljavanje, 1948, koje nalažu potrebu vršenja određenih poslova administracije rada, i

Smatrajući da je poželjno da se usvoje instrumenti kojima se utvrđuju smernice u pogledu celokupnog sistema administracije rada, i

Podsećajući na uslove Konvencije o politici zapošljavanja, 1964 i Konvencije o razvoju ljudskih resursa, 1975; podsećajući i na cilj postizanja potpune i odgovarajući nagrađene zaposlenosti i potvrđujući potrebu za programima administracije rada koja treba da obavlja poslove u pravcu ostvarenja navedenog cilja i da ostvari ciljeve pomenutih konvencija, i

Prepoznavajući potrebu za potpunim poštovanjem autonomije organizacija poslodavaca i radnika, podsećajući u vezi sa tim na uslove postojećih međunarodnih konvencija i preporuka o radu kojima se garantuju pravo udruživanja, organizovanja i kolektivnog pregovaranja – posebno Konvencije o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organizovanje, 1948 i Konvencije o pravu na organizovanje i kolektivno pregovaranje, 1949 – kojima se zabranjuje svako mešanje javnih organa kojim bi se ograničila ta prava ili sprečilo njihovo zakonsko ostvarivanje, i smatrajući da

organizacije poslodavaca i radnika imaju bitnu ulogu u ostvarivanju ciljeva u domenu ekonomskog, društvenog i kulturnog napretka, i

Pošto je odlučila da usvoji određene predloge u vezi sa administracijom rada: ulogom, funkcijama i organizacijom, što je četvrta tačka dnevnog reda sednice, i

Pošto je utvrdila da ti predlozi uzmu formu jedne međunarodne konvencije, usvaja na današnji dan, dvadeset i šesti dan juna godine hiljadu devetsto sedamdeset i osme sledeću Konvenciju, koja se može navoditi kao Konvencija o administraciji rada, 1978:

Član 1.

U ovoj konvenciji:

- (a) izraz *administracija rada* označava poslove javne administracije u oblasti domaće (nacionalne) politike rada;
- (b) izraz *sistem administracije rada* obuhvata sva javna administrativna tela odgovorna za administraciju rada, odnosno koja su angažovana u administraciji rada – bez obzira da li su u pitanju ministarstva ili javne agencije (uprave), uključujući državna tela (tela koja su u vlasništvu ili pod kontrolom države) i regionalne ili lokalne agencije i organe lokalne samouprave ili neki drugi oblik decentralizovane administracije – i svaki institucionalni okvir za koordiniranje (usaglašavanje) poslova tih tela i za konsultacije sa poslodavcima, radnicima i njihovim organizacijama te njihovo učešće.

Član 2.

Članica (MOR) koja ratifikuje ovu konvenciju može, u skladu sa domaćim zakonima i propisima, ili domaćom praksom, da delegira ili poveri određene poslove administracije rada nevladinim organizacijama, posebno organizacijama poslodavaca i radnika, ili – gde je odgovarajuće – predstavnicima poslodavaca i radnika.

Član 3.

Članica (MOR) koja ratifikuje ovu konvenciju može da smatra da su određeni poslovi u oblasti nacionalne politike rada materija koja se, u skladu sa domaćim zakonima i propisima ili domaćom praksom, uređuje u direktnim pregovorima između organizacija poslodavaca i radnika.

Član 4.

Svaka članica (MOR) koja ratifikuje ovu konvenciju, u skladu sa domaćim uslovima, obezbeđuje organizaciju i delotvorno funkcionisanje sistema administracije rada na svojoj teritoriji, čije se funkcije i odgovornosti koordiniraju na odgovarajući način.

Član 5.

1. Svaka članica (MOR) koja ratifikuje ovu konvenciju uspostavlja odgovarajuće aranžmane (dogovore), adekvatne u domaćim uslovima kojima obezbeđuje, u sistemu administracije rada, konsultacije, saradnju i pregovore između javnih organa i reprezentativnih organizacija poslodavaca i radnika, ili – gde je odgovarajuće – predstavnika poslodavaca i radnika.

2. Do obima koliko dozvoljavaju domaći zakoni i propisi, i domaća praksa, ti dogovori (aranžmani) uspostavljaju se na državnom, regionalnom ili lokalnom nivou, kao i na nivou različitih sektora ekomske delatnosti.

Član 6.

1. Nadležna tela u sistemu administracije rada, kako je odgovarajuće, odgovaraju ili daju doprinos za pripremu, administraciju, koordinaciju, proveru i preispitivanje nacionalne politike u oblasti rada, i predstavljaju instrument u delokrugu rada javne administracije za pripremu i primenu zakona i propisa kojima se politika sprovodi.

2. Naime, ta tela, uz uzimanje u obzir međunarodnih standarda rada:

(a) učestvuju u pripremi, administraciji, koordinaciji, proveri i preispitivanju nacionalne politike zapošljavanja, u skladu sa domaćim zakonima i propisima i domaćom praksom;

(b) proučavaju i stalno preispituju položaj zaposlenih, nezaposlenih i nedovoljno zaposlenih lica, uz uzimanje u obzir domaćih propisa i zakona i domaće prakse u vezi sa uslovima rada i radnim vekom i uslovima zaposlenja, skreću pažnju na mane i zloupotrebu u takvim uslovima i podnose predloge o sredstvima za njihovo prevazilaženje;

(c) svoje usluge stavlju na raspolaganje poslodavcima i radnicima, i njihovim organizacijama, kako je već odgovarajuće saglasno domaćim zakonima i propisima ili domaćoj praksi, s ciljem da se promovišu – na državnom, regionalnom i lokalnom nivou kao i na nivou raznih sektora ekonomске delatnosti – efektivne konsultacije i saradnja između javnih organa i tela i organizacija poslodavaca i radnika, kao i između takvih organizacija;

(d) na raspolaganje poslodavcima i radnicima i njihovim organizacijama stavlju stručno mišljenje na njihov zahtev.

Član 7.

Kada domaći uslovi tako zahtevaju, s ciljem da se zadovolje potrebe najvećeg mogućeg broja radnika, ako se ti poslovi već ne obavljaju, svaka članica (MOR) koja ratifikuje ovu konvenciju zalaže se za proširenje, postepeno kroz faze ako je neophodno, funkcija sistema administracije rada tako da obuhvati poslove, koje treba izvršavati u saradnji sa nadležnim telima, u vezi sa uslovima rada i radnog veka odgovarajućih kategorija radnika koji nisu, prema propisima, zaposlena lica, kao što su:

(a) zakupci koji ne angažuju spoljnu pomoć, napoličari i slične kategorije poljoprivrednih radnika;

(b) samozaposlena lica koja ne angažuju spoljnu pomoć, sa zanimanjem u neformalnom sektoru kako se on shvata u domaćoj praksi;

(c) članovi zadruga i preduzeća sa radničkim poslovodstvom;

(d) lica koja rade pod sistemom koji je uspostavljen prema običajima i tradiciji zajednice.

Član 8.

Do obima koliko dozvoljavaju domaći zakoni i propisi i domaća praksa, nadležna tela u sistemu administracije rada daju doprinos u pripremi nacionalnih politika u vezi sa međunarodnim poslovima rada, učestvuju u predstavljanju države u pogledu tih poslova i daju doprinos u pripremi mera koje treba u tom pogledu preuzeti na nacionalnom nivou.

Član 9.

S ciljem da se uspostavi odgovarajuća koordinacija funkcija i odgovornosti sistema administracije rada, na način utvrđen u domaćim zakonima i propisima, ili domaćoj praksi, ministarstvo nadležno za rad ili drugo nadležno telo je u obavezi da ima sredstva da utvrdi da li neke državne agencije koje mogu da budu odgovorne za određene poslove administracije rada, i neke regionalne ili lokalne agencije i organi lokalne samouprave kojima su određeni poslovi administracije rada delegirani, rade u skladu sa domaćim zakonima i propisima i pridržavaju se ciljeva koji su im pripisani.

Član 10.

1. Zaposleni u sistemu administracije rada su lica sa odgovarajućim kvalifikacijama za izvršavanje poslova na koje su raspoređeni, kojima je dostupno osposobljavanje za izvršavanje tih poslova i na koje se ne mogu vršiti nedolični spoljni pritisci.

2. Ti zaposleni imaju status, materijalna sredstva i finansijska sredstva neophodna za delotvorno izvršavanje svojih dužnosti.

Član 11.

O zvaničnoj ratifikaciji ove konvencije obaveštava se generalni direktor Međunarodne kancelarije rada za potrebe evidentiranja.

Član 12.

1. Ova konvencija je obavezujuća samo za one članice Međunarodne organizacije rada čije su ratifikacije evidentirane kod generalnog direktora.

2. Ona stupa na snagu dvanaest meseci od datuma registrovanja ratifikacije dve članice (MOR) kod generalnog direktora.

3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu za svaku članicu dvanaest meseci od datuma evidentiranja njene ratifikacije.

Član 13.

1. Članica (MOR) koja je ratifikovala konvenciju može da je otkaže po isteku perioda od deset godina od datuma prvog stupanja Konvencije na snagu, aktom koji dostavlja generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada na evidentiranje. Otkazivanje stupa na snagu godinu dana od datuma njegovog evidentiranja.

2. Članica (MOR) koja je ratifikovala ovu konvenciju a koja nije, u roku od godinu dana od isteka perioda od deset godina koji se pominje u prethodnom stavu, iskoristila pravo otkazivanja predviđen u ovom članu, biće obavezana za naredni period od deset godina, nakon kojeg, može da otkaže ovu konvenciju po isteku svakog perioda od deset godina saglasno uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 14.

1. Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada obaveštava sve članice Međunarodne organizacije rada o evidentiranju svih ratifikacija i otkazivanja koje su mu dostavile članice Organizacije.

2. Prilikom obaveštavanja članica Organizacije o evidentiranju druge ratifikacije koja mu je dostavljena, generalni direktor skreće pažnju članicama Organizacije na datum stupanja Konvencije na snagu.

Član 15.

Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada dostavlja generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija na evidentiranje u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija sve pojedinosti svih ratifikacija i akata otkazivanja Konvencije koji su kod njega evidentirani u skladu sa odredbama prethodnih članova.

Član 16.

Kada smatra da je neophodno, administrativni savet Međunarodne kancelarije rada podnosi Generalnoj konferenciji izveštaj o funkcionisanju ove konvencije i ispituje poželjnost stavljanja na dnevni red Konferencije pitanja njene izmene u celini ili nekom njenom delu.

Član 17.

1. U slučaju da Konferencija usvoji novu konvenciju kojom se menja ova konvencija u celini ili nekom njenom delu, tada, osim ako novom konvencijom nije drugačije predviđeno:

- (a) ratifikacija nove konvencije od strane članice (MOR) ipso jure uključuje neodložno otkazivanje ove konvencije, bez obzira na gore spomenute odredbe člana 13, ako i kada nova izmenjena konvencija stupi na snagu;
- (b) od datuma stupanja nove konvencije na snagu ovu konvenciju članice (MOR) više ne mogu ratifikovati.

2. Ova konvencija u svakom slučaju ostaje na snazi u svom datom obliku i sadržini za one članice (MOR) koje su je ratifikovale, a još uvek nisu ratifikovale izmenjenu konvenciju.

Član 18.

Verzije na engleskom i francuskom jeziku ove konvencije podjednako su verodostojne.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 150 o administraciji rada sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije prema kojem Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE KONVENCIJE

Zbog povećanja i raznovrsnosti zadataka koji se sprovode od strane države u oblasti socijalne i ekonomske politike, odgovarajući institucionalni okviri javna administracija su se razvili u tolikoj meri i postali toliko složenida danas rešenje nekih većih problema politike rada više ne može biti postignuto radom isključivo jednog ili dva relevantna ministarstva. Pokušavalo se nizom različitih administrativnih rešenja, sa različitim stepenom uspeha, u odgovoru na određene probleme koji su sejavljali. Neki od ovih problema su rešeni, ostali i dalje čekaju konačno rešenje.

Uprkos raznim situacijama, nameće se zaključak da bi usvajanje međunarodnih standarda o administraciji rada u velikoj meri pomoglo u rešavanju većine problema, posebno, jer je Konvencijom Međunarodne organizacije rada broj 150 o administraciji rada koncept administracije rada definisan tako da bi trebalo da obuhvati sve aktivnosti preduzete od strane organa javne administracije kako bi bila u mogućnosti da pomogne Vladi u izradi, primeni, kontroli i evaluaciji politike rada. To podrazumeva uključivanje celog sistema ministarstava i javnih agencija koje su, zakonima i propisima, uspostavljene i ovlašćene da se bave pitanjima rada, zatim, institucionalni okvir za koordinaciju njihovih aktivnosti i za konsultacije, kao i učešće poslodavaca i radnika i njihovih reprezentativnih organizacija u formulisanju i razvoju politike rada.

U cilju uspostavljanja efikasne radne administracije, predviđena je ratifikacija Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 150 o administraciji rada kao jedna od aktivnosti za sprovođenje Programa pristognog rada u Republici Srbiji 2008 – 2011.

III. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbititi dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.